

IOP

individuell opplæringsplan

PERAGODDOKKEN
117

IOP: fra vedtak til arbeidsverktøy

- Fra vedtak til levende arbeidsverktøy
- Praksis, ikke primært regelverk
- Abstrakte rettigheter → konkret undervisning
- IOP som arkitekttegning
- Arbeidsverktøy, ikke rapporteringsdokument

PERAGODDOKKEN
117

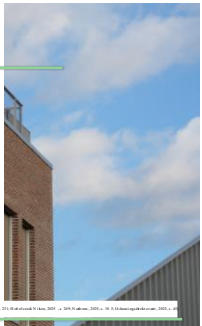
Hva er en IOP? De tre kjerneelementene

- Opplæringslova § 11-10
- Mål: hva eleven skal lære
- Innhold: hva eleven arbeider med
- Gjennomføring: hvordan tilrettelegge
- Klassisk didaktisk treenighet

IOP bygger på vedtaket

- Konkretisering av vedtaket, ikke nytt vedtak
- Kan ikke endre elevens rettigheter
- Oversetter juridisk til pedagogisk
- Endres behovet: endre vedtaket
- Kortfattet og praksisnær

(Hofmann, 2014, p. 271; cf. also Wicksell, 2009¹, p. 269; Wicksell, 2008, p. 10; R. Hausman et al., 2009, p. 4).

[illegible]

Personopplysninger og taushetsplikt

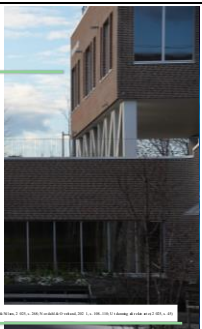
- Inneholder personopplysninger
- Taushetsplikt og styrt tilgang
- Tilgang etter tjenstlig behov, ikke flere enn nødvendig
- Tilgjengelig for dem som bruker den
- Manglende tilgang svekker kontinuitet

© 2015 The Authors. Journal of Internal Medicine © 2015 Blackwell Publishing Ltd

**Før du skriver:
skaff deg oversikt (1)**

- Vedtaket: fag, områder, omfang
- Sakkyndig vurdering: behov, ressurser, anbefalinger
- Hvilke fag eller ferdighetsområder
- Kompetansenål, tilpasninger eller avvik?
- Samordning med klassens plan

(Declaration 2014, s. 224, 233; Workfare & Signs, 2 025, s. 208; Vastola & O'Connell, 2007, s. 108, 110; *U.S. Army Corps of Engineers v. Davis*, 2 025, s. 49).

PEDAGOGIKEN
8/7

Før du skriver: skaff deg oversikt (2)

- Elevens styrker, interesser, motivasjon
- Hva sier eleven selv?
- Hva sier foresatte?
- Hvem skal bidra i opplæringen?

PEDAGOGIKEN
1/7

Start med eleven

- Start med eleven, ikke læreplanmål
- Elevens ressurser og læringsforutsetninger
- Ambisiøse, men realistiske forventninger
- Beskriv styrker, ikke bare vansker
- Problemorientering gjennom hele tiltakskjeden
- Nåsituasjon: hvordan eleven arbeider med støtte

IOP

mål i en individuell opplæringsplan

A formulere gode mål

- Målene: hva eleven skal mestre
- Vage mål gir ikke retning
- Konkret nok til bruk, åpen nok til utvikling
- Mål i sakkyndig vurdering vs. i IOP
- Ikke kopier PPTs formuleringer
- Gjør faglig retning til brukbare mål

[illegible]

Målnivåer: fra overordnet mål til arbeidsmål

- Overordnet mål: lang retning
- Hovedmål: for skoleåret
- Delmål: perioder, «pedagogisk nærlys»
- Arbeidsmål: uke/time, ja-elller-nei
- Beskriv målet nådd, ikke veien dit

Konkrete mål vs. retning

- «Per kanger tabellen 100%» = mål
- «Per skal bli bedre» = retning, ikke mål
- Vage mål: lite å navigere etter
- Konkret arbeidsmål: hva, støtte, vurdering
- Mål styrer innhold og arbeidsmåter

Kjennetegn og typer av mål (1)

- Entydige: forstås likt
- Evaluerbare: mulig å vurdere
- Akseptert av eleven
- Realistiske: verken for høye eller lave
- Tidsbestemte: klar periode
- Enkle: alle forstår

(Hudson & Nason 2003; e.g. 2003a, b; 2004; 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681,

Kjennetegn og typer av mål (2)

- Lukkede mål: tydelig når nådd
- Åpne mål: retning og prosess
- Velg ut fra hvordan målet skal brukes
- Tilsynsfunn: mål, innhold, ansvar
- Del av retten til forsvarlig opplæring

IOP

innhold i en individuell opplæringsplan

PEBAGODDRIKKEN
1/2

Innhold: opplærings «hva»

- Innhold: opplærings «hva»
- Faglig og tematisk stoff
- Konkret: tekster, nivå, strategier
- Velges ut fra målene
- Bruk læremidler som utgangspunkt
- Ikke kopier ukritisk

PEBAGODDRIKKEN
2/2

Fag, avvik og samordning

- Hvilke fag og områder IOP gjelder
- Avvik fra kompetansemål?
- Ordinær opplæring i øvrige fag
- IOP gjelder ikke hele eleven
- Tenk langsiktig ved avvik
- Samordne med klassens plan

IOP

gjennomføring i en individuell opplæringsplan

6

Gjennomføring: fra plan til undervisning

- Gjennomføring: plan blir undervisning
- Arbeidsmåter, læremidler, arenaer
- Klasserom, gruppe eller eneundervisning
- Tidsbruk for aktiviteter
- Alle lærere har ansvar

© Pedagogik 2015. Alle rettigheter reservert. 2015. 1/2 side 1/2

Eierskap og tid

- To praksispoeng: eierskap og tid
- Eierskap: ikke bare én koordinator
- Utarbeides av en lærergruppe
- Kontaktlærer deltar all tid
- Veiledning fra PPT
- Tid, struktur og samarbeid
- Skoleledelsens ansvar

© Pedagogik 2015. Alle rettigheter reservert. 2015. 2/2 side 2/2

IOP

medvirkning og evaluering av individuell opplæringsplan

Elevmedvirkning: § 10-2

- Rett til medvirkning
- Uttale seg, forstå, påvirke
- Mål, innhold og gjennomføring
- Elevens beste (§ 10-1)
- Vedvarende gap: rettighet vs. realitet

Gapet mellom rettighet og realitet

- Elever deltar lite
- Voksne dominerer IOP-møtet
- Fagterminologi som ikke forklares
- Elevens syn etterspørres sjelden
- Strategisk kommunikasjon avslutter dialog
- Å høres ≠ reell innflytelse

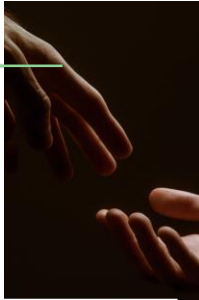
Praktiske råd for elevmedvirkning

- Forbered eleven før møtet
- Bruk et språk eleven forstår
- Konkret e spørsmål, gi tid til å svare
- Ikke en samtale mellom voksne
- La elevens ord få konsekvenser
- Relasjon avgjør hvem eleven åpner seg for

Foresatte og profesjonsfelleskapet

- Foresatte har unik kunnskap om eleven
- Involvering øker treffsikkerhet
- Foresattes stemme erstatter ikke elevens
- Gap-analyse: nåsituasjon → mål
- Sakkyndig vurdering som faglig ankerfeste
- PPT kan gi veiledning

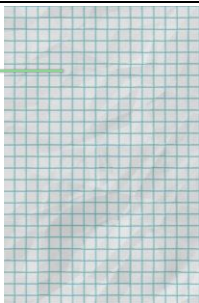

(García & Ibarra, 2003, p. 86; S. B. 2-022, s. 919; N. García & O. Ibarra, 2007, p. 101; R. Alvarado, 2006, p. 79; J. L. Ramírez-Gutiérrez et al., 2007, p. 40; 46; Sup. B. 2).

[illegible]

Evaluering: § 11-11

- Opplæringslova § 11-11: årlig oversikt
- Vurdering av utvikling mot mål
- Elev og foresatte får tilgang
- Evaluering: tenk inn tidlig
- Løpende oppfølging via undervisvurdering

(Nardone, 2020, n. 100). *Opinionedness*, 2: 623, § 11.11; *Prop.* § 75. (2022-2023), n. 190).

[illegible]

Undervelsvurdering som hjørnestein

- Undervisvurdering som hjørnestein
- Vurdering ut fra målene i IOP
- Konkrete arbeids mål = forutsetning
- Fast evalueringsrytme, ukentlig vurdering
- Tidspunkt fremgår av IOP
- Ikke bare «nådde eleven målet?»

(Blaug and Nicosia, 2002, p. 278–279; Nicosia and G. Varian, 2001, p. 139; Nicosia, 2002, p. 49–53; cf. www.econlib.org/library/essay/20020101.html).

PEDAGOGIKEN™
7/8

Evaluer eleven – og opplæringen

- To spor: evaluer eleven og opplæringen
- «Var opplæringen god nok?»
- Følg med på avvik fra vedtaket
- Noter hva eleven faktisk får
- Mistede timer tas igjen; klagerett
- Årsrapport = grunnlag for neste IOP

PEDAGOGIKEN™
8/8

IOP som levende arbeidsverktøy

- Krevende fase i tiltakskjeden
- Fra vedtak til mål og tiltak
- Brukes planen aktivt?
- Justeres den underveis?
- Mål, innhold, gjennomføring = kjernen
- Samspillet avgjør brukbarheten

PEDAGOGIKEN™
9/8

Kjennetegn på en god IOP (1)

- Bygger på vedtaket
- Forståelig for lærer, elev og foresatte
- Konkret nok til neste uke og time
- Viser sammenheng med klassens plan
- Tar utgangspunkt i styrker og behov

10

Kjennetegn på en god IOP (2)

- Ivaretar elevens stemme
- Fordeler ansvar tydelig
- Gjør evaluering mulig
- Justeres underveis

©2019 by PEBAGODKKEEN™. All rights reserved. PEBAGODKKEEN™ is a registered trademark of PEBAGODKKEEN™. All rights reserved.
